

Súd: Okresný súd Bratislava V
Spisová značka: 56C/43/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1518206215
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Valéria Černegová
ECLI: ECLI:SK:OSBA5:2019:1518206215.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava sudkyňou JUDr. Valériou Černegovou v právnej veci žalobcu: News and Media Holding a.s., so sídlom Einsteinova 25, 851 01 Bratislava, IČO: 47 256 281, zapísaná v obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, oddiel: Sa, vložka č.: 6074/B, zastúpený advokátskou kanceláriou Škubla & Partneri s.r.o., so sídlom Digital Park II, Einsteinova 25, 851 01 Bratislava proti žalovanému: JUDr. Y. P., nar. XX.XX.XXXX, B. XXXXX/XX, XXX XX L.-K., zastúpený JUDr. Elena Ľalíková, advokátka, Podbrezovská 34, 831 06 Bratislava, o vydanie bezdôvodného obohatenia, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu **z a m i e t a**.

II. Žalovanému súd **p r i z n á v a** vo vzťahu k žalobcovi plnú náhradu trov konania, o výške ktorých rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobným návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 18.10.2018 sa žalobca na žalovanom domáhal v súlade s chronológiou súdnych konaní a ich výsledkom (opísaným v dôvodoch žaloby bod 2. čl. 3- 14 a v bode 4- 9 odôvodnenia tohto rozsudku) vydania bezdôvodného obohatenia v sume 22.637,30 eur s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 22.637,30 eur za dobu od 31.05.2017 do zaplatenia a priznania nároku na náhradu trov konania.

2. Žalobca má za to, že v dôsledku zrušenia nižšie citovaných rozsudkov, žalovaný v súčasnosti nedisponuje právnym titulom, na základe ktorého by bol oprávnený držať poskytnuté finančné prostriedky (22.637,30 EUR), v dôsledku čoho prijal plnenie z právneho dôvodu, ktorý odpadol, a teda sa bezdôvodne obohatil na úkor žalobcu. Žalobca dôvodil, že sa predmetnú vec pokúšal vyriešiť aj mimosúdnou cestou- výzvou na úhradu poskytnutých finančných prostriedkov(žalovanému bola doručená dňa 15.05.2017), žalovaný na túto nereagoval.

3. Žalobca v písomných dôvodoch uviedol: je obchodná spoločnosť ktorej hlavným predmetom činnosti je vydavateľská činnosť, v rámci ktorej vydáva, okrem iných periodík, aj denník PLUS JEDEN DEŇ. Vo vydaní tohto denníka č. XXX bol dňa XX.XX.XXXX, na str. 2 bol uverejnený článok s názvom „P. chráni vrahov“ (v ďalšom texte len „Článok“) ktorý žalovaný napadol v súdnom konaní z titulu ochrany osobnosti.

4. Žalovaný sa v konaní sp. zn. 7C/239/2007 vedenom na Okresnom súde Bratislava V domáhal priznania náhrady nemajetkovej ujmy z titulu ochrany osobnosti v dôsledku uverejnenia predmetného článku žalobcom. Okresný súd Bratislava V v predmetnom konaní rozhodol dňa XX.XX.XXXX tak, že žalobca bol povinný zaplatiť žalovanému náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 500.000 Sk (v prepočte

16.596,96 EUR), náhradu trov konania vo výške 62.000 Sk (v prepočte 2.058,02 EUR) a náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 99.957 Sk (v prepočte 3.317,96 EUR).

5. Na odvolanie žalobcu bol prvostupňový rozsudok Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 7C/239/2007-111 potvrdený odvolacou inštanciou Krajským súdom v Bratislave dňa 11.12.2008 v konaní sp. zn. 6 Co 64/2008-167.

Žalovaný v súlade s uvedeným právoplatným a vykonateľným rozsudkom poskytol žalovanému plnenie pozostávajúce z náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 16.596,96 EUR, z náhrady trov za prvostupňové konanie vo výške 5.375,98 EUR a z náhrady trov za odvolacie konanie vo výške 664,36 EUR, v celkovej sume 22.637,30 EUR.

6. Žalobca následne podal dňa XX.XX.XXXX ústavnú sťažnosť, ktorou namietal porušenie svojho základného práva na slobodné prijímanie, vyhľadávanie a rozširovanie informácií a slobody prejavu podľa čl. 26 ods. 2 a 4 zákona č. 460/1992 Zb. Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava“) a základného práva domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy v spojení s porušením čl. 144 ods. 1 Ústavy, práve rozsudkom Krajského súdu v Bratislave dňa 11.12.2008 v konaní sp. zn. 6 Co 64/2008.

7. Ústavný súd Slovenskej republiky nálezom zo dňa 18.09.2012, č. k. II. ÚS 340/09-93, rozhodol, že základné práva žalobca (v konaní sp. zn. 6 Co 64/2008 ako žalovaný) podľa čl. 26 ods. 2 a 4 a čl. 46 ods. 1 Ústavy boli porušené rozsudkom vydaným v konaní sp. zn. 6 Co 64/2008-167 Krajského súdu v Bratislave. Následne potom dňa 11.12.2008 tento rozsudok zrušil a vrátil vec Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie. Krajský súd v Bratislave uznesením zo dňa 02.05.2014, č. k. 8 Co 606/2013-210 zrušil rozsudok Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 7C/239/2007-111 a vec vrátil Okresnému súdu Bratislava V na ďalšie konanie.

8. Voči uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo dňa 02.05.2014, č. k. 8 Co 606/2013-210, podal žalovaný dovolanie, o ktorom Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol uznesením zo dňa 25.11.2015, č. k. 4Cdo/349/2014, tak, že predmetné dovolanie odmietol.

9. V dôsledku vyššie uvedených rozhodnutí vyšších súdov potom vo veci opätovne konal Okresný súd Bratislava V. Konajúci súd z dôvodu späťvzatia žaloby žalobcom v celom rozsahu (v danom spore ako žalovaný) uznesením zo dňa 20.10.2016, č. k. 7C/288/2014-295 konanie zastavil a priznal žalobcovi (v danom spore ako žalovanému) náhradu trov konania v celom rozsahu.

10. V prípade žalovaným uplatnenej námietky premičania dal do pozornosti judikatúru predovšetkým rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 3Cdo 124/2002 zo dňa 01.11.2004, rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co 412/2014 zo dňa 17.09.2014 a rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 5 MCdo 17/2009 zo dňa 23.11.2010, v zmysle ktorého: „O bezdôvodné obohatenie získané plnením, ktorého právny dôvod odpadol, pôjde tiež v prípade poskytnutia plnenia na základe právoplatného a vykonateľného súdneho rozhodnutia (zmieru, ktorého účinky uznesenia o schválení sú rovnaké ako pri právoplatnom rozsudku), ktoré bolo neskôr, v rámci konania o mimoriadnom opravnom prostriedku (obnovy konania, dovolania, či mimoriadneho dovolania), zrušené. Vo všetkých týchto prípadoch môže dôjsť k novému prejednaniu veci a k vydaniu rozhodnutia, ktoré je buď totožné alebo iné, než rozhodnutie pôvodné, ktoré bolo dôvodom pre plnenie a splnenie si hmotnoprávnej povinnosti. Tento právny dôvod trvá aj v prípade zrušenia rozsudku (zmieru), ktorý ho deklaroval, takže v takomto prípade nemožno hovoriť o bezdôvodnom obohatení až dovtedy, kým súd opätovne nevydá rozhodnutie o uplatnenom nároku.“

11. V dôsledku vyššie uvedených rozhodnutí vyšších súdov potom vo veci opätovne konal Okresný súd Bratislava V. Konajúci súd z dôvodu späťvzatia žaloby žalobcom v celom rozsahu (v danom spore ako žalovaný) uznesením zo dňa 20.10.2016, č. k. 7C/288/2014-295 konanie zastavil a priznal žalobcovi (v danom spore ako žalovanému) náhradu trov konania v celom rozsahu.

12. K písomným dôvodom žaloby tak ako sú uvedené vyššie sa žalovaný vyjadril dňa 28.01.2019 a podaním zo dňa 26.03.2019 cestou svojej zvolenej právnej zástupkyne v konaní. Žalovaný vo svojom vyjadrení zo dňa 28.01.2019 navrhol, aby súd žalobu ako zjavne nedôvodnú zamietol z týchto dôvodov:

pokiaľ bol žalobca presvedčený, že povinnosť plniť žalovanému neexistovala podľa hmotného práva s poukazom na nález ústavného súdu sp. zn. II.ÚS 340/2009, potom dňom doručenia tohto nálezu t. j. 13. novembra 2012 mu začala plynúť premlčacia lehota na uplatnenie tohto nároku, ktorá ku dňu podania žaloby na súde, t. j. 18. októbra 2018 zjavne uplynula, preto žalovaný vzniesol námietku premlčania in eventum.

13. Pôvodná povinnosť na plnenie žalovanému existovala v zmysle ust. § 11 a nasl. OZ, táto odpadla až zastavením konania po späťvzatí žaloby terajším žalovaným iba preto, že žalobca dobrovoľne splnil dlh deklarovaný právoplatným rozhodnutím súdu v zmysle ust. § 11 OZ.

14. Ďalej žalovaný uviedol, že úmysel splniť dlh v situácii, kedy žalovaný splní na základe právoplatného rozsudku, nehrá z hľadiska účinkov plnenia žiadnu úlohu. Či nastali účinky splnenia dlhu nie je vecou procesného práva, ale otázkou hmotnoprávnou (§ 559 OZ a nasl.). Aj zrušenie právoplatného rozsudku preto na tom nič nemení, lebo tak, ako nemá na hmotné právo vplyv nadobudnutie právoplatného rozsudku, nemá naň dopad ani jeho zrušenie, lebo sa hmotnoprávnej sféry nijako netýka.

15. Žalovaný súčasne vo svojom vyjadrení k žalobe uviedol: ustanovenia o bezdôvodnom obohatení sú vo vzťahu k náhrade škody ustanoveniami subsidiárnymi, t. j. možno ich aplikovať len vtedy, ak nie sú dané predpoklady pre uplatnenie nároku z titulu náhrady škody. V tomto prípade nárok existoval podľa zákona č. 514/2003 z. z. o zodpovednosti štátu za nezákonné rozhodnutie, takže žaloba je hlavne z tohto dôvodu neprípustná, či zjavne neopodstatnená a ako taká by mala byť prvom pojednávaní zamietnutá. Súčasne si žalovaný uplatnil aj nárok na náhradu trov konania.

16. Žalobca vo svojej replike zo dňa 25.02.2019 k vyjadreniu žalovaného zo dňa 28.01.2019 uviedol: K žalovaným vznesenej námietke premlčania in eventum uviedol, že so vznesenou námietkou žalovaného nesúhlasí. Ma za to, že žalovaným vznesená námietka premlčania je nedôvodná a žalobca si právo požadovať vydanie bezdôvodného obohatenia uplatňuje v rámci zákonom stanovenej premlčacej dobe.

17. Poukázal na konštantnú judikatúru uvedenú už v písomnej žalobe, konkrétne na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 3Cdo 124/2002 zo dňa 01.11.2004, rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co 412/2014 zo dňa 17.09.2014 a rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 5 MCdo 17/2009 zo dňa 23.11.2010, v zmysle ktorého: „O bezdôvodné obohatenie získané plnením, ktorého právny dôvod odpadol, pôjde tiež v prípade poskytnutia plnenia na základe právoplatného a vykonateľného súdneho rozhodnutia (zmieru, ktorého účinky uznesenia o schválení sú rovnaké ako pri právoplatnom rozsudku), ktoré bolo neskôr, v rámci konania o mimoriadnom opravnom prostriedku (obnove konania, dovolania, či mimoriadneho dovolania), zrušené. Vo všetkých týchto prípadoch môže dôjsť k novému prejednaniu veci a k vydaniu rozhodnutia, ktoré je buď totožné alebo iné, než rozhodnutie pôvodné, ktoré bolo dôvodom pre plnenie a splnenie si hmotnoprávnej povinnosti. Tento právny dôvod trvá aj v prípade zrušenia rozsudku (zmieru), ktorý ho deklaroval, takže v takomto prípade nemožno hovoriť o bezdôvodnom obohatení až dovtedy, kým súd opätovne nevydá rozhodnutie o uplatnenom nároku.“

18. Žalobca zároveň uviedol, že ak by si nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia uplatnil (v zmysle tvrdenia žalovaného) do dvoch rokov od doručenia Nálezu, t. j. do XX.XX.XXXX, jednalo by sa o predčasne uplatnený nárok. Vzhľadom na skutočnosť, že po zrušení bolo konanie z dôvodu späťvzatia žaloby žalovaným (v danom spore ako žalobcom) zastavené, a to aj napriek nesúhlasu žalobcu (v danom spore žalovaného), premlčacia doba na uplatnenie nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia začala plynúť až momentom oznámenia uznesenia Okresného súdu Bratislava V č. k. 7C/288/2014-295 zo dňa 20.10.2016, t. j. dňom 20.10.2016.

19. K argumentácii žalovaného, že v posudzovanom prípade nejde o bezdôvodné obohatenie, keďže podľa hmotného práva tu povinnosť na plnenie zo strany žalovaného existovala uviedol, že s týmto názorom žalovaného nesúhlasí.

Posúdenie, či ide o bezdôvodné obohatenie závisí od naplnenia znakov skutkovej podstaty hmotnoprávnej normy, t. j. ustanovenia § 451 ods. 1 a 2 OZ.

Týmito znakmi sú jednak skutočnosť, že obohatený získal majetkový prospech, t. j., že v jeho majetku došlo buď k zvýšeniu alebo k zníženiu pasív, prípadne sa jeho majetkový stav nezmenšil, hoci by sa tak

za bežných okolností stalo, a ďalej, že právny dôvod plnenia buď na jeho strane od začiatku neexistoval, alebo dodatočne odpadol, či mu bolo plnené z neplatného právneho dôvodu alebo získal majetkový prospech z nepoctivých zdrojov. Pri naplnení obidvoch týchto znakov mu vzniká povinnosť vydať to, o čo sa bezdôvodne obohatil, a právo toho, na úkor ktorého k obohateniu došlo, požadovať vydanie tohto plnenia (§ 456 OZ).

20. Podľa judikatúry platí, že o bezdôvodné obohatenie získané plnením, ktorého právny dôvod odpadol, pôjde tiež v prípade poskytnutia a prijatia plnenia na základe právoplatného a vykonateľného súdneho rozhodnutia, ktoré bolo neskôr - v rámci napríklad mimoriadneho opravného prostriedku (obnovy konania, dovolania či dovolania generálneho prokurátora) - zrušené. Žalobca poukázal aj na názor ÚS Slovenskej republiky vyslovený v náleze sp. zn. II. ÚS 18/2016 zo dňa 9.2.2017.

21. Taktiež sa nestotožnil s argumentáciou žalovaného, že ustanovenia o bezdôvodnom obohatení sú vo vzťahu k náhrade škody ustanoveniami subsidiárnymi, a teda to znamená, že ich možno aplikovať len vtedy, ak sú dané predpoklady pre uplatnenie nároku z titulu náhrady škody. Túto argumentáciu považoval za nesprávnu, a to aj s ohľadom na žalobcom uvedené súdne rozhodnutia, z ktorých vyplýva, že žalobca v tomto konaní je aktívne vecne legitimovaný a súčasne, že žalovaný je v tomto konaní pasívne vecne legitimovaný.

Napokon to, že argumentácia žalovaného ohľadne subsidiarity ustanovení o bezdôvodnom obohatení je nesprávna, vyplýva aj z nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 165/2012 zo dňa 13.2.2013, v ktorom sa Ústavný súd Slovenskej republiky vyjadril k vzťahu práva na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci a práva na vydanie bezdôvodného obohatenia.

22. Právny zástupca žalobcu sa vyjadril aj k duplike žalovaného zo dňa 26.03.2019.

Žalobca sa nestotožnil s tvrdením žalovaného pokiaľ uvádzal, že zrušenie právoplatného rozsudku na tom nič nemení, lebo tak, ako nemá na hmotné právo vplyv nadobudnutie právoplatnosti rozsudku, nemá naň dopad ani to, že taký rozsudok bol zrušený.

Uviedol, že predmetom plnenia žalobcu žalovanému bola náhrada nemajetkovej ujmy priznaná súdom v konaní o ochranu osobnosti podľa ust. § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka, spolu s náhradou trov súdneho konania. V tejto súvislosti žalobca dáva do pozornosti, že náhrada nemajetkovej ujmy ako doplňujúce zadostučinenie za neoprávnené zásahy do osobnostných práv fyzickej osoby je konštituovaná súdom v súdnom konaní, a teda prepojenie hmotnoprávneho vzťahu so vzťahom procesnoprávnym v tomto prípade nepochybne je, čo jednoznačne vyplýva z ust. § 13 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka.

23. Pokiaľ žalovaný tvrdil, a to s ohľadom na celkovú občianskoprávnu úpravu ochrany osobnosti, že žalobcovi vznikol dlh na základe hmotného práva, takéto tvrdenie považoval za neprijateľné. V prípade, ak by totiž súd žalobu o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy zo dňa 02.07.2007 právoplatne zamietol, žalovanému v pozícii žalobcu v predmetnom konaní by nikdy žiaden dlh voči žalobcovi v pozícii žalovaného nevznikol. Preto je úplne jednoznačné, že zrušením právoplatného rozhodnutia, ktorým súd konštituoval nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, odpadol právny dôvod plnenia žalobcom žalovanému. V nadväznosti na vyššie uvedené žalobca opätovne dal do pozornosti rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 124/2002 zo dňa 01.11.2014.

24. Žalobca v predmetnom vyjadrení uviedol, aj že po zrušení meritórneho rozhodnutia vo veci nálezom Ústavného súdu SR, č. k. II. ÚS 340/09-93, zo dňa 18.09.2012 sa v dobrej viere spoliehal na súdnu prax, podľa ktorej by prípadný nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vznikol žalobcovi až vyhlásením nového rozhodnutia vo veci samej a od momentu vyhlásenia nového rozhodnutia vo veci samej, resp. rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, začína plynúť premlčacia doba.

25. Žalobca sa vyjadril, že sa nemôže stotožniť s tvrdením žalovaného, že plnenia žalobcu žalovanému, ktorých vydanie si titulom žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia žalobca uplatňuje v tunajšom konaní, predstavovali hmotnoprávne pohľadávky žalovaného voči žalobcovi, ktoré zanikli splnením zo strany žalobcu. Žalobca má za to, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy priznaný v pôvodnom konaní v prospech žalovaného bol založený konštitutívnym rozhodnutím súdu, po ktorého zrušení právny dôvod plnenia, v kontexte už uvedeného, odpadol.

26. Žalobca nesúhlasil s názorom žalovaného, že žalovaný bol nútený vziať žalobu späť sa žalobca z dôvodu, aby sa vyhol zamietnutiu žaloby súdom prvej inštancie, ktorý by žalobu mohol zamietnuť z dôvodu, že žalovaným tvrdený dlh žalobcu voči žalovanému, ktorý si žalovaný uplatňoval v pôvodnom konaní, zanikol splnením.

Žalobca pripomínal, že k zamietnutiu žaloby by mohlo dôjsť v pôvodnom konaní aj z toho dôvodu, že by súd vyhodnotil nárok žalovaného na ochranu osobnosti ako neopodstatnený, kedy by identifikoval, že k neoprávnenému zásahu do práva na ochranu osobnosti žalovaného zo strany žalobcu, ako vydavateľa periodickej tlače, nedošlo, a to najmä v prípade, ak z Nálezu možno indikovať, že právo na ochranu osobnosti žalovaného v kontexte stretu so slobodu prejavu žalobcu nemalo byť uprednostnené.

27. Vo vzťahu k námietke žalovaného, že žalobca mal uplatniť nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia po vydaní Nálezu, žalobca uviedol, že ak by si aj nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia uplatnil (v zmysle tvrdenia žalovaného) do dvoch rokov od doručenia Nálezu, t. j. do 13.11.2014, jednalo by sa o predčasne uplatnený nárok, ktorého následkom by bolo zamietnutie žaloby. Žalobca cestou zvoleného advokáta v ďalšom zotrval na všetkých svojich doterajších dôvodoch pre ktoré má za to, že dôvodne uplatnil svoj nárok voči žalovanému a žiadal, aby súd žalobe vyhovel.

28. Žalovaný sa v duplike k vyjadreniu žalobcu zo dňa 25.02.2019 vyjadril prostredníctvom svojej právnej zástupkyne podaním zo dňa 26.03.2019. V tomto vyjadrení v zhode so stanoviskom predneseným na nariadenom pojednávaní zástupkyňa žalovaného uviedla:

do pozornosti súdu predložila rozhodnutie č.1/1979 zb. súdnych rozhodnutí a rozhodnutia č. 25/1986 zb. rozhodnutí a stanovisk, Pls 2/85, ktoré rovnako zaujímajú stanovisko k rozlišovaniu medzi nárokom na náhradu škody a nárokom na vydanie bezdôvodného obohatenia tak, že „, nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia možno uplatniť iba vtedy, ak nie sú podmienky pre dosiahnutie rovnakého uspokojenia z dôvodu nároku na náhradu škody,,. Žalovaný má za to, že rozhodnutie ÚS SR na ktoré poukazuje nemožno akceptovať z dôvodov 1/ ide o rozhodnutie per incuriam , teda rozhodnutie nedbanlivé, povrchné, zjavne nesprávne, nakoľko opomenulo vziať v úvahu publikované teda všeobecne známe rozhodnutie č.1/1979 zb. č. 25/1986 zb. rozhodnutí a stanovisk, , ktoré riešia problematiku konkurencie dvoch nárokov inak než účelové a v dôsledku toho aj nepublikované rozhodnutia sp. zn. 4Cz 110/84, nevzťahujúce sa na túto problematiku III. ÚS 361/2009 je navyše iba odmietajúce uznesenie, teda procesné a II. ÚS 165/2012 sa týka iba trov exekučného konania.

29. Právny názor, ktorý zástupca žalobcu prezentuje vo svojej žalobe a písomných vyjadreniach nekorešponduje s platným právnym poriadkom. V ďalšom uviedla, že v po náleze Ústavného súdu, ktorým boli zrušené rozsudky súdov, žalobca bol povinný vziať svoj návrh späť a nepokračovať v súdnom konaní pretože výška nemajetkovej ujmy a trovy konania boli žalobcovi vyplatené a teda na strane žalobcu predmet sporu opadol.

30. Tak ako sa uvádza aj v právnej literatúre aj v zákone nie každé takéto späťvzatie návrhu má za následok možnosť žiadať aj vydanie bezdôvodného obohatenia. Základným predpokladom pre podanie takejto žaloby je, že rozsudok na základe ktorého v pôvodnom konaní žalobca plnil žalovanému mal konštitutívny alebo deklaratórny charakter. V prípade žalobcu súd vydával deklaratórne rozhodnutie nie rozhodnutie konštitutívne, pretože nezakladal žiadne právny vzťah, neupravoval nikoho pomery.

31. Zástupkyňa žalovaného má za to, že jednoznačne možno konštatovať, že v prípade žalobcu súd vydal v pôvodnom konaní rozsudok, ktorý mal deklaratórny charakter. V takomto prípade nie je možné žalobou žiadať vydanie bezdôvodného obohatenia.

Pokiaľ žalobca doručil do spisu posledné písomné vyjadrenie zo dňa 11.11.2019 uviedla, že sa v ňom viac zaoberali konštitutívnym a deklaratórnym charakterom, ktoré boli vydané v pôvodnom konaní, pričom sa snaží a niekoľko krát je to aj zdôraznené, že tu ide o konštitutívne rozhodnutia súdov, teda, že žaloba by bola dôvodná.

K takto prezentovanému názoru zástupcu žalobcu uviedla: konštitutívne rozhodnutia v prípade žalovaného neboli vydané, pretože súd určoval len výšku nemajetkovej ujmy, ale nezakladal nový právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným (do pozornosti dala ust. § 13 ods. 3 OZ).

32. V ďalšom, žalovaný cestou svojej zástupkyne, zotrval na svojom prezentovanom právnom názore vyslovenom k otázke premlčania nároku uplatneného žalobcom, to znamená, že premlčacia lehota

začínala pre žalovaného doručením nálezu Ústavného súdu, pretože v tom čase žalobca vedel kto prijal podľa nich bezdôvodné plnenie..

Zároveň uviedla, že je všeobecne známe, že inštitút bezdôvodného obohatenia má povahu subsidiárneho postavenia voči náhrade škody. Táto náhrada škody predstavovala na strane žalovaného žalobu voči štátu z titulu vydania nezákonných rozhodnutí.

Zo všetkých dôvodov ktoré žalovaný v písomných vyjadreniach a v prednese zvolenej právnej zástupkyne v konaní uviedol, potom žiadal žalobu v celom rozsahu zamietnuť ako zjavne nedôvodnú a priznať aj náhradu konania vo výške 100%.

33. Po vykonanom dokazovaní súd právne uzatvára:

Podľa čl. 8 základných princípov CSP strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podporiť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu.

Podľa čl. 9 základných princípov CSP strany sporu majú právo sa oboznámiť s vyjadreniami, návrhmi a dôkazmi protistrany a môžu k nim vyjadriť svoje stanovisko v rozsahu, ktorý určí zákon.

34. Podľa ust. § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

35. Podľa ust. § 451 ods. 1 cit. zákon kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Podľa ods. 2 cit. ustanovenia bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

36. Podľa ust. § 458 ods. 1 cit. zákona musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada.

37. Súd pri rozhodovaní prihliadol na obsah spisu, oboznámil sa spisom Okresnom súde Bratislava V, sp. zn. 7C/239/2007 a v rámci tohto spisu s vydanými rozhodnutiami vyšších súdov: Krajského súdu v Bratislave zo dňa 11.12.2008 sp. zn. 6 Co 64/2008-167, Nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 18.09.2012, sp. zn. II. ÚS 340/09-93, Krajského súdu Bratislave uznesením zo dňa 02.05.2014, sp. zn. 8 Co 606/2013-210, uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 25.11.2015, sp. zn. 4Cdo/349/2014 a zistil nasledujúci s k u t k o v ý s t a v v e c i :

38. Žalobca sa podanou žalobou domáhal na žalovanom z titulu vydania bezdôvodného obohatenia v sume 22.637,30 eur s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 22.637,30 eur za dobu od 31.05.2017 do zaplatenia a priznania nároku na náhradu trov konania.

Predmetného nároku sa žalobca domáhal z dôvodu zrušenia rozsudku vydaného Okresným súdom Bratislava V v konaní sp. zn. 7C/239/2007-111 zo dňa 06.12.2007 ktorým žalobca bol povinný zaplatiť žalovanému náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 500.000 Sk (v prepočte 16.596,96 EUR), náhradu trov konania vo výške 62.000 Sk (v prepočte 2.058,02 EUR) a náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 99.957 Sk (v prepočte 3.317,96 EUR).

Tento rozsudok bol potvrdený odvolacou inštanciou Krajským súdom v Bratislave dňa 11.12.2008 v konaní sp. zn. 6 Co 64/2008-167. Žalobca následne v súlade s uvedeným právoplatným a vykonateľným rozsudkom poskytol žalovanému plnenie v celkovej sume 22.637,30 EUR.

39. Dňa 02.03.2009 žalobca podal ústavnú sťažnosť, ktorou namietal porušenie svojho základného práva na slobodné prijímanie, vyhľadávanie a rozširovanie informácií a slobody prejavu podľa čl. 26 ods. 2 a 4 zákona č. 460/1992 Zb. Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava“) a základného práva domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy v spojení s porušením čl. 144 ods. 1 Ústavy, práve rozsudkom Krajského súdu v Bratislave dňa 11.12.2008 v konaní sp. zn. 6 Co 64/2008.

Ústavný súd Slovenskej republiky svojím nálezom zo dňa 18.09.2012, č. k. II. ÚS 340/09-93, rozhodol, že základné práva žalobca (v konaní sp. zn. 6 Co 64/2008 ako žalovaný) podľa čl. 26 ods. 2 a 4 a čl. 46 ods. 1 Ústavy boli porušené rozsudkom vydaným v konaní sp. zn. 6 Co 64/2008-167 Krajského súdu

v Bratislave. Súčasne rozsudok Krajského súdu č. k. 6 Co 64/2008-167 zo dňa 11. decembra 2012 zrušil a vrátil vec Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie. Krajský súd v Bratislave uznesením zo dňa 02.05.2014, č. k. 8 Co 606/2013-210 zrušil rozsudok Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 7C/239/2007-111 a vec vrátil Okresnému súdu Bratislava V na ďalšie konanie.

Žalovaný podal voči uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo dňa 02.05.2014, č. k. 8 Co 606/2013-210, dovolanie, o ktorom Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol uznesením zo dňa 25.11.2015, č. k. 4Cdo/349/2014, tak, že predmetné dovolanie odmietol.

40. Po ukončení konaní na vyšších súdoch postupom ako je to uvedené v bode 38 tohto odôvodnenia vo veci opätovne konal Okresný súd Bratislava V. V dôsledku späťvzatia žaloby žalobcom v celom rozsahu (v danom spore ako žalovaný) konajúci súd uznesením zo dňa 20.10.2016, č. k. 7C/288/2014-295 konanie zastavil a priznal žalobcovi (v danom spore ako žalovanému) náhradu trov konania v celom rozsahu.

41. Žalovaný sa svojho nároku domáhal ako je vyššie uvedené v dôsledku zrušenia rozsudku sudu I. a II. inštancie Nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. II. ÚS 340/09-93 zo dňa 18. septembra 2012. Súčasne svoj nárok odôvodnil tým, že po ukončení konaní na vyšších súdoch postupom ako je to uvedené v bode 38 tohto odôvodnenia vo veci opätovne konal Okresný súd Bratislava V. Žalobca potom v ďalšom konaní vzal žalobu späť v celom rozsahu (v danom spore ako žalovaný). Okresný súd Bratislava V potom uznesením zo dňa 20.10.2016, č. k. 7C/288/2014-295 konanie zastavil a priznal žalobcovi (v danom spore ako žalovanému) náhradu trov konania v celom rozsahu.

42. Súd sa stotožnil s právnym názorom ktorý v rámci svojej procesnej obrany v konaní prezentoval žalovaný a ním zvolený právny zástupca a dospel k záveru, že žalobcovi vznikla povinnosť plniť z titulu žalovaným uplatneného nároku podľa hmotného práva - ochrana osobnostných práv, čo bolo základom žaloby v konaní č. k. 7C/239/2007 vedenom na Okresnom súde Bratislava V.

43. K dôvodom žaloby a žalovaným uplatnenej námietke premičania nároku uvádza, že žalobca mal po doručení Nálezu ÚS SR č. k. II. ÚS 340/09-93 zo dňa 18. septembra 2012 bez akýchkoľvek pochybností zrejme, že ak Ústavný súd SR vo svojom náleze konštatoval, že boli porušené jeho práva, začala mu plynúť premičacia doba na uplatnenie tohto nároku.

44. K názoru žalobcu a jeho poukazovaní na nález II. ÚS 165/2012 zo dňa 13.2.2013, v ktorom sa vyjadril k vzťahu práva na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci a práva na vydanie bezdôvodného obohatenia, konajúci súd uvádza:

Ústavný súd vo svojom náleze II. ÚS 165/2012 reaguje na bezdôvodné obohatenie zo strany súdneho exekútora, jedná sa o skutkovo odlišný prípad, kedy došlo po vymožení odmeny súdneho exekútora k zrušeniu rozhodnutia, na základe ktorého bola táto odmena vymožená a v konečnom dôsledku došlo k tomu, že exekúcia ako taká bola zastavená a náhradu trov exekúcie bol zaviazaný oprávnený, t. z. úplne iný subjekt.

V súlade s Nálezom Ústavného súdu II. ÚS 165/2012 platí, že zrušením rozhodnutia, na základe ktorého sa plnením dochádza k bezdôvodnému obohateniu len v prípade, že právny dôvod tohto plnenia nespočíval v hmotnom práve, t. z., že podľa hmotného práva táto povinnosť neexistovala, čo však nie je prejednaný prípad.

45. Bezdôvodným obohatením môže byť aj plnenie na základe vykonateľného rozhodnutia, ktoré bolo zrušené. Vychádzajúc z vyššie uvedeného nálezu Ústavného súdu, ktorý upriamil pozornosť na judikát Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 30 Cdo3810/2007, súd má za to, že zrušením rozhodnutia, na základe ktorého sa plnilo dochádza k bezdôvodnému obohateniu len v prípade, že právny dôvod tohto plnenia nespočíval v hmotnom práve tzn., že podľa hmotného práva táto povinnosť neexistovala. Zrušením rozhodnutia tak odpadáva právny dôvod a poskytnuté plnenie sa stáva bezdôvodným obohatením. Ak teda spočíval právny dôvod plnenia v hmotnom práve, tak ako to bolo v prejednávanvej veci, tak trvá aj v prípade zrušeného právoplatného a vykonateľného rozsudku, ktorý ho deklaroval a poskytnuté plnenie bolo od začiatku a aj naďalej podložené právnym dôvodom a preto nemôže byť posudzované ako bezdôvodné obohatenie, ktoré vzniklo plnením bez právneho dôvodu, ktorý odpadol po zrušení tohto deklarovaného súdneho rozhodnutia.

46. Aplikujúc vyššie citované zákonné ustanovenia a vychádzajúc so skutkového stavu tvrdeného v rámci procesného útoku žalobcu ktorý žalovaný v priebehu celého konania a procesnej obrany mu prislúchajúcej v konaní rozporoval, súd na základe všetkých dôvodov uvedených v tomto odôvodnení potom žalobu žalobcu zamietol.

47. K vznesenej námietke premlčania (§ 107 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka) žalobou uplatneného nároku súd uvádza, že pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby je rozhodujúci deň, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil. Oprávnený sa dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia a tom, kto sa na jeho úkor obohatil vtedy, keď skutočne zistí skutkové okolnosti, na základe ktorých môže podať žalobu o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, t.j. keď nadobudne vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia a o osobe obohateného, a to bez ohľadu na to, že sa o týchto skutočnostiach mohol dozvedieť aj skôr.

48. Pre účely preskúmaného prípadu súd dáva do pozornosti rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/67/2011, ktorý uviedol, že: „To, kedy sa oprávnený dozvedel (dospel k záveru) ako jeho nárok vyplývajúci z týchto skutkových okolností možno právne kvalifikovať, nie je pri posudzovaní okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby vôbec relevantné. To znamená, že oprávnený sa dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil (§ 107 ods. 1 OZ), keď získa znalosť tých skutkových okolností, z ktorých je možné vyvodiť zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie.“ Zároveň uviedol, že k obdobným právnym záverom dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky tiež v rozhodnutí sp. zn. 5Cdo/121/2009.

S ohľadom na uvedené súd uvádza, že žalobou uplatnený nárok je premlčaný nakoľko Nález ÚS SR č. k. II.ÚS 340/2009 bol doručený dňa 13.11.2012 kedy začala žalobcovi plynúť lehota na uplatnenie tohto nároku na príslušnom súde. Žalobca predmetnú žalobu podal na súd dňa 18.10.2019, t. j. po uplynutí premlčacej lehoty.

S ohľadom na všetky dôvody uvedené v tomto rozsudku potom žalobu bez ďalšieho dokazovania zamietol.

49. V súvislosti s ostatnými tvrdeniami strán sporu v konaní uvádzanými súd poukazuje na závery vyplývajúce z uznesení Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 115/03 a II. ÚS 78/05, podľa ktorých súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzal do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania.

50. Podľa § 262 odsek 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Podľa § 262 odsek 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. Súd v súlade s citovanými ustanoveniami priznal žalovanému vo vzťahu k žalobcovi plnú náhradu trov konania, o výške ktorých rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,
b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.